UUTISET

Määrärahan niukkuus tarkoittaa sitä, että huomattava osa tiekuntien hankkeista jää ilman valtionapua. **TIEINSINÖÖRI JUKKA LYYTINEN, KESKI-SUOMEN ELYKESKUS**

MTK:n johtokunta tyrmää valtiovallan 141-aikeet

Valtion kaavailema esitys merkitsisi käytännössä Etelä-Suomen maatalouden 141-tuen alasajoa, MTK:n johtokunta varoittaa. Johtokunta vaatii hallitusta laatimaan sellaisen esityksen, jolla tuen ja maatalouden jatko turvataan.

»Perusongelma on, että tuotantoon sidottu cap-tuki on pois kaikkien tilatuesta, jonka määrä muutenkin pienenee.«
MINNA-MARI KAILA

Huoli Etelä-Suomen kotieläin- ja puutarhatalouden kansallisesta 141-tuesta kokosi MTK:n johtokunnan ylimääräiseen kokoukseen maanantai-iltana. Kokouksen päätelmä oli, että valtio on tähänastisten tietojen mukaan lähtemässä neuvottelemaan EU-komission kanssa tavoitteilla, jotka jo sellaisinaan ovat alimitoitettuja.

Valtioneuvosto ei ole vielä lyönyt lukkoon Suomen neuvotteluesitystä. MTK sai siitä kuitenkin esimakua tuottajajärjestöjen ja valtion yhteisissä neuvotteluissa. Niissä ei päästy yhteiseen esitykseen, vaan neuvottelut katkesivat viikko sitten.

MTK:n johtokunta vahvisti yksimielisesti neuvottelijoiden kannan: MTK ei voinut hyväksyä silloin esitettyjä tavoitteita.

MTK:n ja valtion näkemykset eroavat eniten tulotuissa. Sen sijaan investointien ja nuorten tukeminen sekä halu jatkaa luopumisjärjestelmää olivat johtokunnan mielestä kohdillaan valtion neuvottelijoidenkin esityksessä.

Siat ja siipikarja kipein kohta

Erityisen kovin sanoin johtokunta tuomitsi valtion aikeet antaa periksi sikojen ja siipikarjan tuen alasajolle.

Toinen kipukohta ovat märehtijöiden tuet. Valtio siirtäisi ne maksettavaksi EU:n yhteisen maatalouspolitiikan capin tuista.

EU:n maatalousuudistus lisää mahdollisuuksia maksaa eläin- ja hehtaarimäärään sidottuja tukia. Sinänsä se on MTK:n mieleen, koska tuotantoon sidottu tuki on kannustavaa.

Ei ole kuitenkaan sama, maksetaanko cap- vai 141-tukea, MTK:n maatalousjohtaja **Minna-Mari Kaila** sanoo.

”Perusongelma on, että tuotantoon sidottu cap-tuki on pois kaikkien tilatuesta, jonka määrä muutenkin pienenee.”

141-tinkimisessä useita vaaroja

MTK:n johtokunta korostaa, että kaikkia keinoja tarvitaan, jotta saadaan kaikille oikeudenmukainen ratkaisu. Se ei johtokunnan mukaan onnistu, ellei 141:n mahdollisuuksia käytetä täysimääräisesti.

Kaila varoittaa, että 141:stä tinkimisessä on vielä myöhemmänkin takapotkun vaara: ”Sitä, mistä nyt luovutaan, on vaikea saada takaisin.”

Sioille ja siipikarjalle 141-tuen alasajo merkitsisi tuotantoalakohtaisen tuen loppua. EU:n cap-tukea niille ei makseta.

EU:n maatalousuudistuksen lopullisesta soveltamisesta ei ole vielä tietoa. Ei siten ole varmaa, kuinka paljon tuotantosidonnaisia cap-tukia lopulta on käytettävissä, Kaila huolehtii.

Kyse muustakin kuin viljelijöistä

141-tuessa on kyse muustakin kuin pelkästään viljelijöistä, Kaila muistuttaa.

Ensinnäkin kyse on ruokaturvasta, omavaraisuudesta. Jos tuotanto etelässä vähenee, sitä ei voi niin vain korvata pohjoisen tuotannolla. Pohjoinen tuki on rajattu säilyttäväksi.

Toiseksi kyse on kotimaisesta ruokateollisuudesta ja sen työpaikoista.

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** korostaa, että artikla 141 on keskeinen Suomen EU-liittymissopimuksen asia.

”Etelä-Suomen maatalouden vakavat vaikeudet eivät ole poistuneet. Asiansa hyvin hoitavaa pohjoista jäsenvaltiota ei voi kohdella EU:n neuvottelupöydissä miten sattuu.”

Suomi ei ole ainoa maa, joka tukee maataloutta cap-tukien lisäksi, Kaila sanoo.

”Me vain teemme sen avoimesti, kun moni muu maa peittää sen esimerkiksi verotukiin.”

Suomen ja EU-komission neuvottelut 141-tuen jatkosta koskevat aikaa vuodesta 2015 eteenpäin.

Ensi vuonna toimitaan kuten tänäkin vuonna. Nykyinen ratkaisu saanee vuoden jatkoajan, koska EU:n maatalousuudistuskin viivästyy.

HEIKKI VUORELA

KIMMO HAIMI

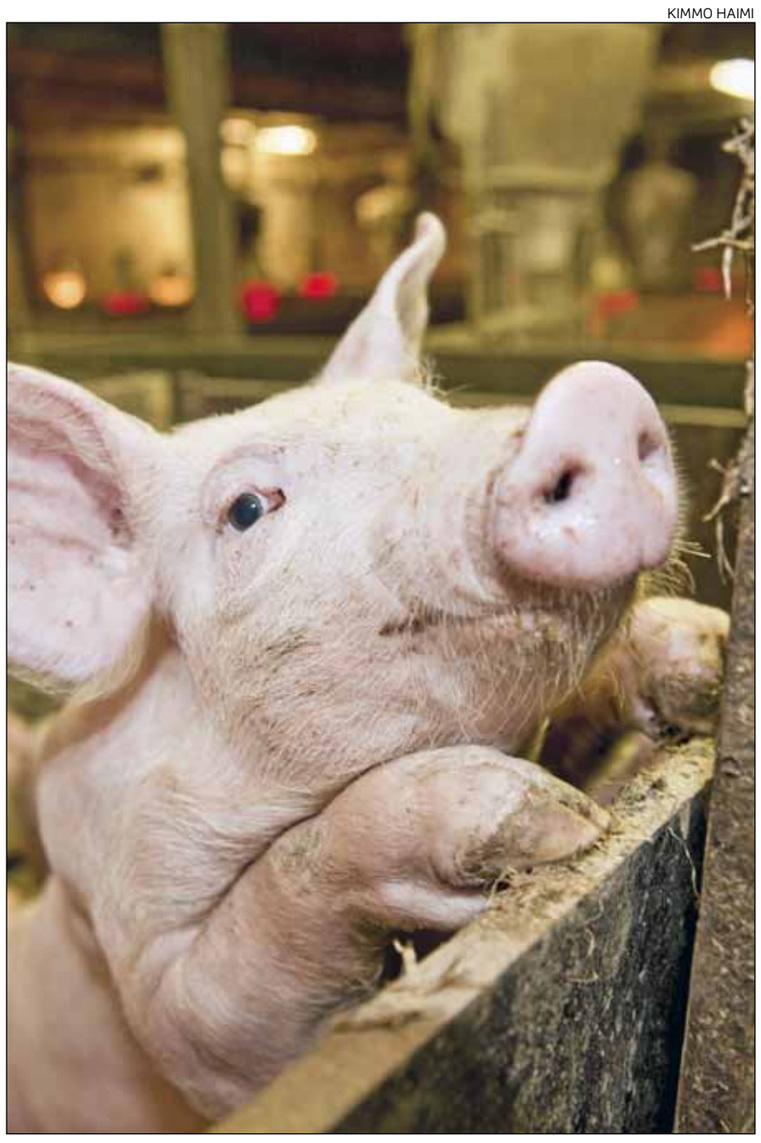

JAANA KANKAANPÄÄ

Sioille ja siipikarjalle 141-tuen alasajo merkitsisi tuotantoalakohtaisen tuen loppua.

Seutukunnat odottavat kasvua vuoden päästä

Autot piristävät Vakka-Suomea ja energia Vaasan seutua

Suurin osa seutukunnista odottaa talouskasvun alkavan vasta vuoden päästä. Melkein kaikki arvioivat työvoiman kysynnän alueellaan hiipuvan.

Vain kolme seutukuntaa näkee tilanteensa parempana kuin vuosi sitten. Näkymät arvioidaan entiseksi 36 seutukunnassa. Heikentyneet ne ovat 28 seudulla.

Työvoimaministeriö ja elykeskukset julkistivat raportin alueellisista kehitysnäkymistä maanantaina Porissa. Raportti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Myyntiä ja matkailua

Kehittämispäällikkö ja raportin kokoaja **Jouko Nieminen** Varsinais-Suomen elykeskuksesta uskoo huonon taloustilanteen jatkuvan ainakin puoli vuotta.

Seutukunnat luottavat alueellisiin vahvuuksiinsa, joilla nousu vähitellen alkaa.

Vaasassa kootaan maailmanluokan osaamiskeskittymää energia-alalle.

Vakka-Suomessa taas autoteollisuus lisää tuotantoa. Yli 500 autonrakentajaa saa töitä. Uudessakaupungissa valmistui maanantaina ensimmäinen Mercedes Benz.

Lappeenrannan seudulla puolestaan näkyy Venäjän vaikutus.

”Etelä-Karjalassa investoidaan kauppaan ja matkailuun”, Nieminen kertoo.

Irtisanomiset riepottelevat

Salon ja Oulun seutukunnat kärsivät eniten tietotekniikan teollisuuden rakennemuutoksesta, mutta mittavat irtisanomiset koettelevat monia muitakin alueita.

Kauppa piti pitkään työllisyyttä yllä. Ala on nyt hiipumassa.

Huoli kasvaa myös kuntien työpaikoista, sillä kuntien talous on heikentynyt.

Puolet maan 67 seutukunnasta ennakoi työllisyystilanteen alueellaan heikkenevän lähimmän puolen vuoden aikana. Kaksi seutukuntaa uskoi parempaan.

Seutukunnat ovat muutaman kunnan muodostamia aluekokonaisuuksia. Ne perustuvat työssäkäynnin alueille, missä kunnat tekevät yhteistyötä.

JUHANI VIITALA

Kalastusmaksuihin kahden euron korotus

Valtion kalastusmaksuihin on tulossa kahden euron korotus ensi vuonna.

Valtioneuvosto esittää eduskunnalle, että kalenterivuodelta perittävä kalastuksenhoitomaksu nousisi 22 eurosta 24 euroon ja läänikohtainen viehekalastusmaksu 29 eurosta 31 euroon.

Viikkomaksut olisivat edelleen seitsemän euroa.

Ehdotetut korotukset perustuvat elinkustannusindeksin nousuun.

Vuosittain maksetaan noin 250 000 kalastuksenhoitomaksua. Viikkomaksuja kertyy noin 37 000 vuodessa.

Läänikohtaisia viehekalastusmaksuja maksetaan noin 95 000 vuodessa, viikkolupia yli 45 000.

Kalastuksenhoitomaksuilla tuetaan kalastusalueiden ja kalatalousjärjestöjen toimintaa, maksetaan vesialueiden omistajille korvausta onginta- ja pilkintäoikeuksista sekä edistetään kalataloutta.

Viehekalastusmaksut palautetaan kalavesien omistajille korvauksena kalavesien käytöstä.

REIJO VESTERINEN

Kalastuksenhoitomaksu nousee 24 euroon, jos valtioneuvoston esitys menee eduskunnassa läpi.

PÄIVÄN KYSYMYS

Joko yhdistysten jäsenet on tavattu?

MTK viettää yhdistysten vuotta. Yhtenä tavoitteena järjestöllä on kohdata jokainen jäsen vuoden aikana. **Kuinka pitkälle tavoitteessa on jo päästy, järjestöjohtaja Matti Voutilainen MTK:sta?**

Tilastoa ei ole tehty, mutta voi sanoa, että lähes jokainen yhdistyksen jäsen on saanut kutsun jäsentapahtumiin ja valtaosa jäsenistä on tietoinen vuoden tapahtumista. Yksi aktiivisimmista yhdistyksistä on soittanut jokaiselle jäsenelleen.

Millaisia tapahtumia yhdistykset ovat järjestäneet?

Jokainen yhdistys on järjestänyt tapahtumia omalla tyylillään. On sadonkorjuujuhlia ja maalaismarkkinoita. Lisäksi on ollut esimerkiksi työhyvinvointipäiviä ja reissuja.

Vuoden aikana on myös pidetty yhteyttä kuntapäättäjiin. Keväällä jaettiin kuntapäättäjän opas ja syksyn aikana kuntiin viedään kuntakohtaiset maa- ja metsätaloustilastot, joilla kerrotaan maa- ja metsätalouden merkityksestä kunnille.

Millaista palautetta vuodesta on tullut?

Ensi vuonna on tarkoitus tehdä jäsentutkimus, jossa kerätään palautetta myös yhdistysten vuodesta. Kuntapäättäjät ovat vuoden aikana huomanneet järjestön ja sillä on myönteinen vaikutus edunvalvontaan jatkossa.

TUURE KIVIRANTA

Muinaismuistojen hoitoon jaossa avustuksia

Museovirasto on julistanut haettavaksi harkinnanvaraiset valtionavustukset ensi vuodelle.

Avustuksista voidaan yksityisille henkilöille tai yhteisöille korvata muinaisjäännösten, kuten hautaröykkiöiden tai linnavuorien, hoitokuluja.

Tukea voi saada myös esimerkiksi rakennusten ja perinnelaivojen entistämiseen.

Jaossa ovat myös museoiden harkinnanvaraiset valtionavustukset sekä avustukset kulttuuriperinteen tallentamiseen ja tutkimiseen. Avustusten hakuaika päättyy 31.10.

Avustukset myönnetään mikäli eduskunta hyväksyy valtion talousarvioesityksen. **MT**

Uusia painorajoituksia tulossa yli 400 sillalle

Raskaan kaluston mitat ja massat kasvavat lokakuun alussa voimaan tulevan asetuksenmuutoksen johdosta.

Liikennevirasto on tarkistanut kaikkien Suomen yleisten teiden siltojen kantavuudet.

Nykyisin painorajoituksia on noin 140 sillalla. Jo nyt on tiedossa, että painorajoituksia tulee lisää.

”On puhuttu yli 400 sillasta”, Liikenneviraston silta-asiantuntija **Olli Pyykönen** kertoo. Kyseessä on kirjava joukko siltoja. Eniten painorajoituksia on tulossa pienehköille puukantisille teräspalkkisilloille.

Pienillä silloilla riittää yleensä telipainorajoitus. Yli kymmenen metrin jännevälin silloilla rajoitetaan ajoneuvon enimmäismassaa.

Joillekin silloille asetetaan yhdistelmän enimmäismassarajoitus. Se tarkoittaa erikseen vetoauton ja perävaunun massaa.

Keski-Suomen maanteille on tulossa 27 painorajoitettua siltaa.

Viiden sillan rajoitus 30 tonnia voi rajoittaa jo nykyisen kaluston kuormia.

”Rajoitukset perustuvat siltojen kantavien rakenteiden kuntotutkimuksiin ja tarkkaan harkintaan”, Keski-Suomen elykeskuksen kunnossapitopäällikkö **Jari Mikkonen** sanoo.

Kuormituksia mitataan

Eri puolilla Suomea tehdään siltojen koekuormitusmittauksia, uuden ajoneuvoasetuksen mukaisella kalustolla.

Rajoitettavien siltojen määrä voi Pyykösen mukaan vielä lisääntyä tai vähentyä. Mittaustulokset ratkaisevat.

Rajoitusmerkit asetetaan paikoilleen lokakuun alkuun mennessä.

Siltojen painorajoituksista ilmoitetaan myös ennakkomerkein, joiden perusteella kuljettaja voi tarvittaessa muuttaa reittiään.

Pääteiden silloille tarvitaan Pyykösen arvion mukaan noin kymmenen painorajoitusta.

Pääteiden siltojen kuntoa valvotaan antureiden avulla, monitoroimalla.

Kuopion Jännevirran ja Paraisten Kireänsalmen sillassa anturit jo ovat, lisää asennetaan.

Nykykalustollekin suuremmat kuormat

Lokakuun alusta alkaen ajoneuvon suurin sallittu massa nousee 60 tonnista 76 tonniin.

Katsastusasemilla on jo jonoa, kun liikennöijät korotuttavat suurimpia sallittuja massoja. Viiden vuoden siirtymäaikana nykykalustollakin saa kuljettaa entistä suurempia kuormia, ennen superrekkojen tuloa.

Seitsenakselisen yhdistelmän suurin sallittu massa nousee 60 tonnista 64 tonniin, kahdeksanakselisen 68 tonniin. 76 tonnia vaatii jo yhdeksän akselia.

Asetuksen muutoksella hallitus pyrkii parantamaan Suomen kilpailukykyä.

Kuljetuskustannuksissa pitäisi päästä lähemmäksi Keski-Euroopan tasoa.

Ajoneuvon suurimman sallitun massan nostolla Liikennevirasto laskee syntyvän säästöä 1,6–3,2 miljardia euroa 20 vuodessa.

Liikenteen hiilidioksidipäästöjen pitäisi vähetä noin kaksi prosenttia vuodessa.

REIJO VESTERINEN

Valtaosa yksityisteistä jää ilman valtionapua

Valtion ensi vuoden talousarvioesityksessä on yksityisteiden valtionavustuksiin vain viisi miljoonaa euroa. Tänä vuonna rahaa on yhdeksän miljoonaa.

”Määrärahan niukkuus tarkoittaa sitä, että huomattava osa tiekuntien hankkeista jää ilman valtionapua”, tieinsinööri **Jukka Lyytinen** Keski-Suomen elykeskuksesta sanoo. Tyypillisiin yksityistietöihin eli kuivatuksen ja kantavuuden parantamiseen tai tien siirtoon ei valtionapu riitä.

Lyytisen mukaan elykeskukset kohdentavat niukat avustusrahat ensi vuonna siltojen, putkisiltojen ja suurten rumpujen parannuksiin sekä tulva- ja erittäin pahojen kelirikkovaurioiden korjauksiin.

Yksityisteiden valtionavustukset ovat pudonneet lähivuosina merkittävästi. Esimerkiksi vuonna 2011 rahaa oli vielä 23 miljoonaa euroa.

Nykyinenkään raha ei riitä kaikkiin haettuihin avustuksiin.

Suomen tieyhdistyksen mukaan perustienpidon rahoitus on vähentynyt yli neljänneksen 15 vuodessa, vaikka kustannukset ovat lisääntyneet viidenneksen.

Tiestön korjausvelka on jo 1,5 miljardia euroa, tieyhdistys muistuttaa.

Erityisen huolestunut Suomen tieyhdistys on yksityisteiden rapistumisesta. Yksityisteitä on Suomessa yli 300 000 kilometriä.

Esimerkiksi kaikki teollisuuden tarvitsema puu lähtee yksityisteitä pitkin.

REIJO VESTERINEN